

LIST ŘÍMANŮM – ODSOUZENÍ ŽIDŮ (Ř 2:1-29)

NAVÁZÁNÍ

- Minule jsme si na úvod řekli, že text Ř 1:18-32 se týká zvláště **pohanského světa** ... lidí, kteří v přírodě vidí moc a Božství Stvořitele, ale tuto pravdu v touze po nepravosti potlačují ... a namísto Stvořitele uctívají stvoření v podobě model. Jak říká Písmo: *Zaměnili slávu neporušitelného Boha za zpodobení obrazu porušitelného člověka, ptáků, čtvernožců a plazů ... upadli do marnosti, stali se blázny a jejich srdce se ocitlo ve tmě.*
- Hřích modlářství Bůh klasifikuje jako smilstvo (jako smilstvo vůči Bohu – cizoložství a další nenormální zvrácené jednání).
- Bůh vydává člověka jeho zvrácenosti, aby své nenormální a nepřirozené jednání zakusil a poznal na svém vlastním těle – na vlastním životě – říká, že je to zasloužený trest za lidské poblouznění.
- Čteme tam, že Bůh vydal člověka napospas jeho nečistým vášním – což vede k nešťastnému zneuctění vlastních těl skrze smilstvo a perversi mezi lidmi.
- Dále pak čteme, že Bůh vydal člověka napospas jeho neosvědčené mysli, která neuznala za dobré poznávat Boha – čehož výsledkem je nekonečný seznam hříchů:

(ČSP) **Římanům 1:29–32**

29 Jsou naplněni veškerou nepravostí, [smilstvem,] ničemností, chamtivostí, špatností, jsou plni závisti, vraždy, sváru, lsti, zlomyslnosti, jsou donašeči, **30** pomlouvači, Bohu odporní, zpupní, domýšliví, chlubití. Vymýšlejí zlé věci, neposlouchají rodiče, **31** jsou nerozumní, věrolomní, bezcitní a nemilosrdní. **32** Ačkoliv poznali Boží ustanovení, že ti, kdo dělají takové věci, jsou hodni smrti, nejenže je sami činí, ale dokonce to schvalují i jiným, kteří je dělají.

VÝKLAD - Ř 2:1-29

Viděli jsme, že první kapitola hluboce obnažuje pohanský svět a vystavuje ho Božímu odsouzení.

? O čem je druhá kapitola?

- O těch, kdo pohany odsuzují.
- **Celá 2. kapitola mluví k Židům** (viz. Ř 2:17-23).
- (Možná, že 2. kapitola mluví i k určité specifické části pohanského světa – která neschvaluje, ale odsuzuje nepravosti popsané v 1. kapitole – ale hlavními adresáty jsou Židé.)
- (Když si toto uvědomíme, pak nám to dá ten správný smysl. Kdybychom některá místa 2. kapitoly vytrhli z kontextu, mohlo by nám z toho třeba vyjít, že existuje spása bez Krista, založená na lidské dobrotě. Což by bylo proti duchu celého evangelia.)

2. kapitola logicky navazuje na 1. kapitolu a usvědčuje i zbytek lidstva, které nedokázala usvědčit 1. kapitola.

- Až se dostaneme do 3. kapitoly, uvidíme verš, který jasně říká, o co v prvních dvou kapitolách šlo:

(ČSP) **Římanům 3:9**

9 ... *Vždyť jsme už dříve* (myšleno v předchozích dvou kapitolách) *obvinili Židy i Řeky, že jsou všichni pod mocí hříchu,*

- Božím záměrem je na počátku epištoly **usvědčit celé lidstvo – pohany i Židy – z hříchu.**

Než si přečteme 1. verš 2. kapitoly, musíme si uvědomit, jaké pocity zvláště v Židech předchází text vyvolává ... [přečíst]

- Pro Žida je to všechno odsouzeníhodná hanebnost – a přesně na to reaguje 1. verš 2. kapitoly:

Ř 2:1

Tento verš přináší naprosto geniální nečekaný zvrat:

- Prst, který před tím chtěl na to vše ukázat, odsoudit a potrestat, najednou ukazuje na mě samotného.

- ☹ 1. verš 2 kapitoly listu Římanům má vyvolat stejný efekt, jako když přišel Nátan za Davidem a vyprávěl mu srdcervoucí příběh o chudém člověku, který měl jedinou ovečku – neměl ji ani na maso, ale choval ji doma jako domácího mazlíčka, jako vlastní dceru. A pak přišel jeden boháč, který měl hosty, a bylo mu líto vzít pro ně ovci z vlastního stáda. Ten vyrval tu milovanou ovečku z náručí chudého muže a upekl ji na rožni pro své hosty. Když to David uslyšel, popadnul ho hněv a zvolal: „Ten muž je synem smrti!“ Nátan Davida zastavil a řekl: „Ten muž jsi ty!“
- To je poselství **Ř 2:1**.
- Pokud se někdo nepoznal už v 1. kapitole, musí se poznat ve 2. kapitole.
- Není dán ani kousek prostoru, člověku, který si myslí, že se vyhne soudu tím, že se postaví na stranu soudce.
- ☹ Jednou řekl Ježíš Židům, kteří vlekli cizoložnici k ukamenování: „*Kdo z vás je bez hříchu, první hod kamenem.*“ (J 8:7) – všechny to zasáhlo a nenašel se nikdo, kdo by dál pokračoval ve svém soudu.
- Stejně má zasáhnout 2. kapitola každého, koho nepřivedla k pokání 1. kapitola.

Všimněte si, že kdykoli ukazujete prstem na někoho druhého, tři ostatní prsty ukazují na vás.

Je tu také napsáno: „*V čem soudíš druhého, v tom odsuzuješ sám sebe.*“

- Zde je princip: pokud někoho soudíš, je spravedlivé, abys byl souzen stejným soudem.
- ☹ Můžeme to vidět v příběhu dlužníka, kterému jeho pán odpustil obrovský dluh, a když se vracel domů, chytil pod krkem člověka, který dlužil jemu mnohem méně peněz a začal ho škrtit a říkat: „Zaplať!“. Když to viděli lidé, udali ho, z odpuštění nic nebylo a musel do vězení, dokud nezaplatil do posledního haléře.

(ČSP) **Matouš 6:14–15**

14 ... jestliže odpustíte lidem jejich provinění, odpustí váš nebeský Otec i vám; 15 jestliže však lidem jejich provinění neodpustíte, ani váš Otec vám neodpustí vaše provinění.

(Na okraj:)

Když jsme ještě u toho souzení – platí známé rčení: „Podle sebe soudím tebe.“

- I svěští psychologové objevili princip tzv. autoprojekce: člověk nejvíce přisuzuje druhému to, co zná ze svého srdce – s čím má sám problém.
- ☹ Smilník v každém vidí smilníka. Zloděj zloděje. Lhář lháře.

(ČSP) **Titovi 1:15**

15 Čistým je vše čisté. Avšak poskvrněným a nevěřícím nic není čisté, ale je poskvrněná jak jejich mysl, tak svědomí.

Ř 2:1 je nejdůležitější verš 2. kapitoly – zbytek kapitoly už jen z různých úhlů tuto pravdu ukazuje – **zvláště Židům** (potažmo všem lidem, kteří by zastávali stejnou pozici).

Ř 2:2-3

Souzení druhých dává člověku falešný pocit spravedlnosti.

- To je princip posměšků, kritiky, pomluv: „To oni – to ti druzí jsou ti špatní.“
- Proto je pomluva takovou lahůdkou – protože nám dává falešný pocit, že my jsme ti dobří.
- Ale tenhle úskok hříšného srdce před Bohem neobstojí – právě naopak.

Ř 2:4-5

Zde je druhá možnost, proč se lidé ujímají soudu.

- Pokušení soudit je tady jen proto, že svět je plný dosud nepotrestaných hříšců – kdyby Boží dobrota se soudem neprodlévala a všechno by bylo okamžitě potrestáno, nebylo by co soudit.
- Proto každý, kdo se ujímá soudu namísto Boha, jedná, jakoby touto dobrotou pohrdal.
- Adresáti Pavlových slov nechápou, že Bůh v své dobrotě se svým soudem prodlévá, aby tím dopřál všem lidem, včetně nich samotných, čas k pokání.

(ČSP) **2 Petrův 3:8–9**

8 Tato jedna věc ať vám není skryta, milovaní, že jeden den je u Pána jako tisíc let a ,tisíc let jako jeden den'. **9** Pán neotálí s naplněním svého zaslíbení, jak si někteří myslí, nýbrž je k vám shovívavý, nechťěje, aby někdo zahynul, ale chce, aby všichni dospěli k pokání.

Ř 2:6-11

Tady jsme u jedné veliké biblické pravdy: „**Bůh odplatí každému podle jeho skutků.**“

- „Těm, kteří s vytrvalostí v dobrém skutku hledají slávu, čest a neporušitelnost, dá věčný život. Avšak těm, kteří jsou sobečtí a neposlouchají pravdu, nýbrž poslouchají nepravost, odplatí hněvem a zuřivostí.“
- Soud bude probíhat podle skutků.

Někteří říkají, že o nás již tato slova neplatí, protože jsme spaseni z milosti.

- A co výroky typu:

(ČSP) **2 Korintským 5:10**

10 Neboť my všichni se musíme objevit před soudnou stolicí Kristovou, aby každý přijal odplatu za to, co vykonal v těle, ať už to bylo dobré nebo zlé.

(ČSP) **Zjevení Janovo 2:23**

23 a její děti zahubím. A všechny církve poznají, že já jsem ten, který zkoumá ledví i srdce, a každému z vás odplatím podle vašich skutků.

Je tu i jedno obtížnější místo, které některé lidi mate:

- Podívejme se na chvíli na 7. verš: „Těm, kteří s vytrvalostí v dobrém skutku hledají slávu, čest a neporušitelnost, dá věčný život“
- Kdyby tato slova naznačovala možnost spásy bez víry a bez Krista – bylo by to zcela mimo novozákonní zvěst evangelia.
- Víme přece, že tématem celého listu je *evangelium*, v němž se zjevuje Boží spravedlnost z víry (Ř 1:16-17).

? Jak tedy správně rozumět 7. verši?

- Ukázali jsme si, že adresáty 2. kapitoly jsou Židé, kterým apoštol Pavel vysvětluje, že je jejich židovství nespasí.
- Jak uvidíme dál, Pavel Židům argumentuje, že existují spasení lidé ze všech národů a že o spásě rozhoduje něco jiného, než původ, odsuzování pohanů, Zákon, obřizka.
- Pavel tu teď nevysvětluje, odkud se berou ti, kdo v *dobrém skutku hledají slávu, čest a neporušitelnost* – jen říká, na čem před Bohem záleží.
- Kdybychom se ptali, kdo jsou ti lidé v 7. verši – z kontextu jasně vyplývá, že to jsou z Boha zrození lidé (viz. Ř 2:29 => jsou to lidé s obřizkou srdce, učiněnou Duchem svatým = to znamená křesťané, ať už z Židů, či pohanů).

Postavit se na stranu soudce, Žida nezachrání – zachránit ho může jen vlastní spravedlnost – a ta je z víry, jak se dozvídáme z celého listu Římanům.

- Spása nezáleží na původu, ale na spravedlnosti: „*U Boha není přijímání osob.*“

Ř 2:12

? O jakém Zákoně se zde mluví?

- O Mojžíšově zákoně, jehož jádrem je Desatero.

Pohanské národy jsou zcela ztraceny v hříchu = **hynou bez Zákonu** – jak je řečeno např.:

(ČSP) **Efezským 2:12**

12 (Pamatujte) že jste byli v tom čase bez Krista, odcizení společenství Izraele, bez účasti na smlouvách zaslíbení, bez naděje a bez Boha na světě.

Židé jsou stejní hříšníci jako pohané – rozdíl je jen v tom, že oni nehynou bez zákona, ale **hynou skrze Zákon**, který je odsuzuje k smrti.

- Kdo hřeší bez Zákona (způsobem popsaným v 1. kapitole) i ten kdo hřeší proti Zákonu, který je mu byl dán (což se týká Židů), je odsouzen.
- Jeden hyne bez Zákona, druhý skrze Zákon – co se týče odsouzení, je to jedno – **odsouzení jsou všichni.**
- Poselstvím **Ř 2:12 = univerzální odsouzení.**

Ř 2:13-16

Tu se podruhé opakuje to, co jsme již četli v 6.-11. verši – tentokrát je spása popsána z hlediska Božího Zákona.

- Tady Pavel ukazuje Židům, že nejde o to vlastnit Zákon, chlubit se Zákonem, ale naplnit Zákon.
- A znovu je potřeba podotknout, že tito pohané, kteří mají dílo Zákona vepsané v srdcích, jsou křesťané z pohanů.

(ČSP) **Matouš 5:17**

17 „Nedomnívejte se, že jsem přišel zrušit Zákon nebo Proroky; nepřišel jsem je zrušit, nýbrž naplnit.“

- Křesťané skutečně naplňují Zákon, ale na jiném principu – nemají literu Zákona na papíře, ale mají ho vepsaný v srdci a řídí se svědomím.

Ř 2:17-23

Toto je charakteristika adresátů 2. kapitoly, totiž Židů a jejich falešného spoléhání na vnější věci.

Ř 2:24

To je varování i pro nás – pokud se budeme přiznávat k Bohu – ale nebudeme podle toho žít, prohřešíme se zneuctěním samotného Boha.

(ČSP) **2 Timoteovi 2:19**

19 ... ať se odvrátí od nepravosti každý, kdo vyslovuje Pánovo jméno.

Ř 2:25-29

Tady se potřetí opakuje stejný princip:

- Nezáleží na vnější Židovské obřízce, pokud není obřezáno srdce.
- Židovské spoléhání na vnější věci a původ je falešné – před Bohem neobstojí.
- Do protikladu k Židovství jsou znovu postaveni zbožní pohané – což jsou křesťané z pohanů (mluví se zde o obřízce srdce učiněné Duchem svatým).

Člověk s obřezaným srdcem je před Bohem **pravý Žid** – jako křesťané plně patříme k Židovskému národu.

(ČSP) **Efezským 3:4-6**

4 Z toho můžete při čtení poznat, že rozumím tajemství Kristovu, **5** které v jiných pokoleních nebylo lidem oznámeno tak, jak to nyní bylo Duchem zjeveno jeho svatým apoštolům a prorokům, **6** že totiž pohané jsou spoludědicové a údy téhož těla a spoluúčastníci toho zaslíbení v Kristu Ježíši skrze evangelium,

(ČSP) **Galatským 3:28–29**

28 Již není Žid ani Řek, již není otrok ani svobodný, již není muž ani žena, neboť vy všichni jste jedno v Kristu Ježíši. **29** A jestliže jste Kristovi, jste símě Abrahamovo, dědicové podle zaslíbení.

OPAKOVÁNÍ

Apoštol Pavel ve 2. kapitole listu Římanům mluví ve třech fázích k Židům, kteří se považují za vůdce slepých a odsuzují nepravosti popsané v 1. kapitole:

- V první fázi (Ř 2:1-11) Pavel říká Židům, že je nezachrání to, že se staví na stranu soudce a odsuzují pohany. Zachránit je může jen spravedlnost. Pavel jim ukazuje na příkladu zbožných znovuzrozených pohanů, že spása záleží na tom, jak člověk jedná a ne na tom, kým je.
 - Ve druhé fázi textu (Ř 2:12-16) ukazuje Židům, že spása nezáleží ve vlastnění Zákona, ale jeho naplňování. A znovu jsou příkladem zbožní křesťané z pohanů, kteří nemají literu Zákona na papíře, ale mají ho vepsaný v srdci a řídí se svědomím.
 - Ve třetí fázi textu (Ř 2:17-29) Pavel ukazuje, že spása nezáleží v Židovství – jehož znakem je obřízka. Spása závisí na obřízce srdce, způsobené Duchem svatým, kterou se prokazují zbožní křesťané ze všech národů.
 - O lidech s obřezaným srdcem Pavel říká, že to jsou ti praví Židé (ať je jejich původ pohanský, či židovský).
- ▶ První kapitola obnažila celý pohanský svět a vystavila ho Božímu odsouzení.
 - ▶ Druhá kapitola obnažila celý židovský svět a vystavila ho Božímu odsouzení.
 - Odsouzení je univerzální.

DOMÁCÍ ÚKOL:

Nastudujte si Ř 3:1-20 a pište si poznámky – příště si to společně vyložíme.